

Nordmænd i de Forende Stater.
Kristoffer Janson i Tidsskriftet COSMOPOLITAN.

(Fortsat.)

Saa denne Forhold blev snart utaa-
lelige, og Almuen begyndte at
kaste længslende Blikke over til
Frihedslandet hinsides Oceanet.

Efter Ceng Petersens Tilbage-

komst blev det første Udvandrer-
selskab stiftet i Stavanger, og 4de
Juli, 1825, indskibede 52 Personer
sig i en Slippe og styrede Kurset
mod Amerika. Efter fjorten Ugers
Rejse landede de sunde og friske i
New York. Der vakte det ikke rin-
ge Opsigt, at nogen havde turdet
vove sig ud paa Havet i saa lille et
Fartøj. Efter nogen Vanskelighed
lykkedes det Passagererne at sælge
Skib og Ladning. Deres Troesbrø-
dre, Kvækerne, hjalp dem ud til
Illinois, hvor de bosatte sig, dels i
Rochester og dels i Kendall og
Morris Countier. De døjede meget
omt. Vinteren overraskede dem
inden de havde faaet sig Huse byg-
get, og 24 af dem tvungne til i Fæl-
lesskab at opføre et lille Blokhus,
der gav hver Person en Kvadratrod
Rum. Foden tjente de med at tær-
ske Naboernes Korn med Plejl; for
dette Arbejde fulde de hver ellev-
te Bushel Hvede. Men ved Taal-
moodighed og Sejghed slog de dog
sig igjennem, og efter et femaartig
Ophold herover begyndte de at skri-
ve efter Slægt og Venner i Hjem-
landet. Fra 1825 til 1836 ankom
flere mindre Selskaber med Skibe
fra Göteborg, Hamborg og Havre
og Indvandringsstrømmen rettede
sig nu mod Illinois' Prairier. Den
utrettelige Ceng Petersen havde
gjennemstrefset hele Egnen vesten
for de store Indsøer for at udsege
de bedste Landstykke til sine
Landsmænd. Da han fra Toppen
af en Høj skuede ud over Illinois'
blomstrede Sletter, hvilket Græs na-
ede til Knaerne og skimtede Røg
stige op fra en Skorsten, faldt han
paa Kne og takkede den gode Gud
for det Paradis, der aabnede sig for
hans Børn. Halvdøf af Salt og Li-
delser slæbte han sig hen til Nybyg-
gerens Hytte, hvor man fortalte
ham, at dette var Fox River Lan-
det, hvor netop nogle Amerikanere
havde begyndt at sette. Dertil gik
den næste norske Koloni, for hvil-
ken Ceng Petersen var Fører, i Aa-
ret 1836, og snart var begge Sider
af Floden besat med blomstrende
Farme.

Mindre heldige varer Setlerne ved
Beaver Creek. Det første Glimt af
Egnen fik de i den fordelagtigere
tørre Aarstid, og de flade Dale dæk-
kede med yppig Græsvekst saa na-
turligvis højest lokkende ud. De
byggede deres Hytter, men maatte
erjende deres store Fejtagelse, da
Regnen begyndte at øse ned og
Lavlandet stod blank som en Sø.
Det var et slemt Hul, de havde
valgt. Hvorhen de gik maatte de
vade gjennem Is og Dynd, og da
Vandet fordammede det følgende
Foraar, kærede Koldfeberen sine
Ofre. Mange døde og de efterle-
vende flygtede til deres Landsmænd
i Fox River og La Salle Countier.
Norway, Leland, Lisbon, Ottawa
og Morris blev nu Centralpunktet
for de vestlige Kolonier, og i 1839
gav Nordmændene sig i Kast med
Wisconsins Prairier og Urskove.
Næsten hvert Sommer var de ældre
Setlers Blokhuse og Lader fyldte
med Nykomere, der skulde længer
ud paa den nordlige og vestlige
Grænde. Den første norske Avis
udkoma i Norway, Wisconsin, og
den første norsk-lutherske Kirke
blev bygget samme Sted 1844. Dan-
skeren Pastor C. L. Clausen var den
første Præst.

Da saa Dampsikrene kom i Gang
og Bekvennelighederne blev større,
da Jaernbanerne begyndte at føre
Indvandrerne til Bestemmelses-
stedet og Venner sendte Billetter
hjem og modtog Nykommerne ved
Stationen, forsvandt ogsaa Beta-
kenelighederne efter Haanden, og Ind-
vandringen voksede Tid efter
anden til det nuværende store Om-
fang. Snart var nordlige Iowa og
det ganske Minnesota og Dakota
oversaaet med norske Setlementer,
og de haarsføre skandinaviske Pio-
neerer opfyldte nu hurtigt Skovene i
Oregon og Washington. Ja, man
vil finde dem i Syd-Californias Vin-
gaard, blandt Colorados og Idahos
Bjerge, paa Texas Prairier, paa

Arizonas bare Sletter og blandt
Mormonerne i Salt Lake City. Min-
nesota er i særlig Grad blevet en
skandinavisk Stat, idet en Fjerde-
part af dens Befolning tilhører
denne nordiske Race. De anses for
et haardført, ærligt og arbejdsmæ-
dig Folkeslag, paa hvem Saloonen ikke
har øvet dens forfærdelige Virkning.

For os, som lever omgivet af alle
moderne Bekvenneligheder, er det
næsten umuligt at maae de Van-
skeligheder, Savn og Lidelse, med
hvilke disse første Pioneerer maatte
kjæmpe. Ankommen til Storbyen
New York, forvildet af det frem-
mede Tungemaal og Hotel "Run-
ners" larmende Hujen,ude af Stand-
til at gjøre sig forstaaelig, bedrage
for deres surt fortjente Center paa
tusindfoldig Vis, nedpakkede som
Stykgods paa Kanalbaadene, aftsæ-
sede som Kvæg i Chicago eller Mil-
waukee, hvor andre "kristelige Ven-
ner" gjorde sit bedste for at flaa
dem, og endelig til sidst kasted ud
paa Lykke og Fromme paa den vilde
Prærie med intet andet end Udvan-
drervognens Sejldug mellem sig og
den aabne Himmel; intet Spor af
menneskelige Boliger, ingen Veje,
intet at spise, intet at drikke — da
intet Under at mange lagde Ansigt
i Hænderne og gred bittert og
forbandede den Time, da Lysten til
Eventyr og Længslen efter en bedre
Fremtid luredem ind paa et saa
fortvilet Forehavende. Og naar
de saa havde valgt sig et Stykke
Land, skulde de begynde med to
tomme Hænder, først grave et Hul
i Bakken eller en gammel Indianer-
høj for Familjen at krybe ind i som
en Flok Grævlinger, eller opstille
en "Shanty"ude paa den aabne vin-
dige Prærie og fryse halvt fordræ-
vet i den kolde Vinterid. Om Som-
meren skulde der slides, slides, slides,
og slides af Koldfeber, høres
paa de syge Børns Jammer uden at
kunne hjælpe, fjernet som de vare
fra Lægehjælp og maae mange
Mil fra nærmeste Nabo. Undertiden
skræmtes de halvt til døde af
vilde Dyr, der sneg sig omkring ved
den enlige Hytte, eller af krigsma-
lede Indianere, derskreg paa et bar-
barisk Tungemaal og svang deres
Stridsøkser paa krigerisk Maade.

(Fortsættes).

Lægevidenskaben staar højt i vor Tids-
alder, og de Sygdomme, som ikke funde
turexes ere saa. Men bedst er at tage
dem iide; de funne ellers saa Over-
haand. Dr. Lucas' Dispensary i Chi-
cago behandler flere Patienter end noget
andet Institut. Skriv til dem efter et
Ekspkr. af "Lives Hemmeligheder,"
som sendes gratis. breve kunne skrives
paa Norsk. Se Avertissement.

Nøgle Ord i rette Tid.

Høsten med sin Væde og Hugtighed er
kommen, og snart vil Vinteren med dens
udstadelige Ledtager, Kulde, hastige
Temperaturvæltninger, Træk, Rheuma-
tisme og andre Sygdomme staar for Dø-
ren. Enhver klog Husfader indretter
sig i Tide for at møde disse Eventualiteter,
dels ved at estesse sine Huses Tag
og Bagge, dels ved at forsyne sig med
tilstrækkeligt Brænde og dels ved at have
passende Medicin ved Haanden i pa-
sommende Sygdomstilfælde.

Dr. Peters Kurikso har i de sidste to,
tre Aar dyr det storartet. Indpas blandt
vore Landsmænd, som Familiemedicin
af første Rang, og utallige ere de Eksemplar,
som haves ved Haanden for denne
Medicins ypperste Virknings. Den
iste alene kæoler Sygdomspiser ved ud-
brydende akute Sygdomme saaom Ge-
vige og andre, men den har vist sig uska-
terlig ogsaa i en hel Del kroniske Sy-
gdomme, endog saadan som have været
mange Aar gamle. Selvlig viser den
sig velgjørende, vi kuade gjerne sige uns
der enhver Sygdom som hammer fra
uren Blod, saaom Forstoppe, nervøs
Hovedpine, LeverSygdom, Rheumatisme,
Gigt, Dyspepsia, slet Forbølje, Rosen,
Orn, Batterjot, Koldfeber, Kjertelsyge,
Ginner, Bylder, Udslet, Tjuentimmer-
sygdomme, Afmagring, Kraftlosbed,
Rugmerter, Nyfængdomme o. s. v.; som
Blodfornyrer, det vil sige, Frembringer
af nyt, kraftigt Blod findes ikke dens
Lige. Tusinder af Dollars vilde kunne
spares, hvis man til enhver Tide har den-
ne Medicin i Huset, thi som nævnt, er
den iste alene udmerket at kunne gribe
til saaartet et pluhseligt Sygdomstil-
fælde indtræder, men ogsaa for gamle
indgroede Sygdomme. Vi anbefaler en-
hver af vore Landsmænd at anføsse sig
den, og da særlig saadan, hvis Bopal
er paa Landet, hvor der er langt baade

til Læge og Apothek. Dr. Peters Kurikso
er en ærlig, paalidelig og uunderlig
Medicin i enhver Henseende.

Har Du nogensinde forsøgt Dr. Pe-
ters Kurikso? Det er den bedste Famili-
Medicin i vor Tide og burde findes i en-
hver Familie. Tilkøb Dr. P. Fahney,
303 Ogden Ave., Chicago.

Deaf Dr. N. Rosenberg, 41 S. Clark
Str., Chicago, oversættede Boger udbud-
smede til Enhver, som indlægger
Primer til Postporto. Der er nu
trykt et stort Antal af dem, et Bevis paa
at de maa være gode og nyttige. Se
Avertissement i en anden Spalte og
hus paa, at hvis nogen kan furere
sig i Enhver ere angivne, Kraftlosbed og
Kervæltelse, kan du finde vindring og
helbredelse ved

Hvis du har

Torring, Hoste, Forbølje, Strøbe Sygdomme,
Kjertelsyge, Afmagring,

eller nogensom helst Sygdomme hvori Strøbe
og Unge ere angivne, Kraftlosbed og
Kervæltelse, kan du finde vindring og
helbredelse ved

SCOTT'S EMULSION

Ren Torske- Lever Tran
med Hypophosphites.

Bestilagende som Welt.

Sælges efter Scott's Emulsion og lad ingen For-
storing efter Overstælle bringe Dig til at tjue et
Stierling.

Sælges af alle Apotheker.

SCOTT & BOWNE, Chemister, N. Y.

Det Islandaviske Publikum

— anbefales —

E. Piaseiris Litförforretning

i St. Paul, Nebr.

Et godt Udvælg af fine Vine, Likør og
Forfriskninger paa Lager. Denne Sa-
båd findes ved Sidet af John Knott's
gamle Plads, stræs overfor Vennets
Store.

C. A. Wilson, som er velbekendt
om Tilstanden i Danmark og Norge
fra 1790 til 1815, samled og udgiv-
ne af Kristoffer Janson. Gjennem en
Række Billeder saavel fra det højere
som lavere Samfundsliv tilhørende dette
År, til gøre det forrige Aarhundrede
med dets Tyder og Lyder mere an-
sigligt, levende og fængslende for den store
Folkes Masje end stunde igjennem
den historiske Belærelse. 486 Sider.
Hestet \$1.00.

Bore Bestelsorældre. Optegnelser
om Tilstanden i Danmark og Norge
fra 1790 til 1815, samled og udgiv-
ne af Kristoffer Janson. Gjennem en
Række Billeder saavel fra det højere
som lavere Samfundsliv tilhørende dette
År, til gøre det forrige Aarhundrede
med dets Tyder og Lyder mere an-
sigligt, levende og fængslende for den store
Folkes Masje end stunde igjennem
den historiske Belærelse. 486 Sider.
Hestet \$1.00.

Gamle Ane Blytellers store
Drammebog, fra over 200 Aar siden,
fundet i en gammel Dragflise, som
stulde sendes til Udstillingen, men
faldt sammen da man fandt denne Bog.
Hestet 20 Cents.

Gamles Datter. Fortælling fra Ven-
nerhaven af Johanne Schørring. Tre
Udkl. Filia Maris — Doktor Berg
— Melanie Bernet. 159 Sider, hestet
50 Cents.

"Scandinavia", Maanedskrift i det eng-
elske Sprog, indeholdende Artiller og
Afsnitninger vedrørende skandinaviske
Historie, Mythologi, Literatur, Videns-
kab, Kunst, osv., oversættelse fra
engelske Masterverkerne i den skandinaviske
Litteratur, der er udgivet i Amerika.
En Aarg. smukt indd. \$2.00.

Et Aar i California. Etter en
Udvandres Fortælling af Alexander
Dumas. Indhold: Et Aar — Af-
reisen — Fra Havre til Valparaiso —
Fra Valparaiso til San Francisco —
Kaptajn Sutter — Jeg bliver Sjøner —
Placers — Sierra Nevada — Amerikanerne — Manden i San Fran-
cisco — Jagten — Den første Jagten —
Nat i Prairien — Aluna — Sacramento —
Bjørnejagt — Mariposa — Jeg bliver Kjældemester. For hestet
\$1.00, nu nedsat til 25 Cents. Indd.

The Carbon Leader, Et fortrinlig Lager af
Blaa Barme ned i Bundet. Blodtuis Bar.
Den eneste Par-
akkekolen, der
vil brænde enhver
Slags blodtuk u-
den Rog Lægt Sod
eller Snas.

Den er ligesaa
smukt og de-
stinkende Haar-Kul-
Stove og den giver
mere Varme og vil
betale sig den for-
ste Winter. Det er
ikke en Selfeed-
er, men kan holde
til 24 Timer.

Opstillet sammen
findt garanteres.

Send efter
Cirkulære
til

Collins & Burgie's
"Leader" Kakkelovne og Komfur.

Et fortrinlig Lager af
Komfur Koge- og Varmeovne

Før Kul eller Brænde.

De smukke, bedst indrettede, varigste og
præstelige blandt moderne Stofkøkken. —
Spørg Dereb Kjøbmand efter Collins & Bur-
gie's "Leader" Kakkelovne og Komfur.

The Carbon Leader, Et fortrinlig Lager af
Blaa Barme ned i Bundet. Blodtuis Bar.

Den er ligesaa
smukt og de-
stinkende Haar-Kul-
Stove og den giver
mere Varme og vil
betale sig den for-
ste Winter. Det er
ikke en Selfeed-
er, men kan holde
til 24 Timer.

Opstillet sammen
findt garanteres.

Send efter
Cirkulære
til

Collins & Burgie, Chicago III.

Brauer af "Leader" Kakkelovne og Komfur.

Kan saaes i de fleste Hardware-Butikker.

Sælges hos C. J. Steen i Dannebrog.

Opstillet er særlig
hos Djinene behøver
bevælgelse, hvilket
er eneste og bedste
midler til at få
vindring ved
Sygdomme.

Opstillet er særlig
hos Djinene behøver
bevælgelse, hvilket
er eneste og bedste
midler til at få
vindring ved
Sygdomme.

Opstillet er særlig
hos Djinene behøver
bevælgelse, hvilket
er eneste og bedste
midler til at få
vindring ved
Sygdomme.

Opstillet er særlig
hos Djinene behøver
bevælgelse, hvilket
er eneste og bedste
midler til at få
vindring ved
Sygdomme.

Opstillet er særlig
hos Djinene behøver
bevælgelse, hvilket
er eneste og bedste
midler til at få
vindring ved
Sygdomme.

Opstillet er særlig
hos Djinene behøver
bevælgelse, hvilket
er eneste og bedste
midler til at få
vindring ved
Sygdomme.

Opstillet er særlig
hos Djinene behøver
bevælgelse, hvilket
er eneste og bedste
midler til at få
vindring ved
Sygdomme.

Opstillet er særlig
hos Djinene behøver
bevælgelse, hvilket
er eneste og bedste
midler til at få
vindring ved
Sygdomme.

Opstillet er særlig
hos Djinene behøver
bevælgelse, hvilket
er eneste og bedste
midler til at få
vindring ved
Sygdomme.

Opstillet er særlig
hos Djinene behøver
bevælgelse, hvilket
er eneste og bedste
midler til at få
vindring ved
Sygdomme.

Opstillet er særlig
hos Djinene behøver
bevælgelse, hvilket
er eneste og bedste
midler til at få
vindring ved
Sygdomme.